

آسیب شناسی
عموم

www.ketab.ir

سرشناسه	کومار، وینی، ۱۹۴۴ - م.
عنوان و نام پدیدآور	Vinay Kumar
مشخصات نشر	آسیب شناسی پایه رابینز/ کومار، عباس، استر : زیر نظر مسلم بهادری؛ ترجمه نسرين شایانفر - (و دیگران)؛ ویراستار آتوسا قریبه تهران : میرماه، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ص: مصور (رنگی) - جدول (رنگی) - نمودار (رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴-۶۹-۱-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه‌ی بخشی عمومی از کتاب "Robbins basic pathology, 9th, ed, c2013" است.
یادداشت	ترجمه نسرين شایانفر، مریم کدیور، شیرین طراز جمشیدی، طاهره نعیمی.
یادداشت	بالای عنوان: عمومی.
عنوان دیگر	عنوان دیگر: آسیب شناسی پایه رابینز (عمومی) (۲۰۱۳).
موضوع	آسیب شناسی پایه رابینز (عمومی) (۲۰۱۳).
شناسه افزوده	آسیب شناسی.
شناسه افزوده	عباس، ابول کد.
شناسه افزوده	Abbas, Abul K.
شناسه افزوده	استر، جان سی.
شناسه افزوده	Aster, Jan C.
شناسه افزوده	رابینز، استانی لئونارد.
شناسه افزوده	Robbins, Stanley L. (Stanley Leonard)
شناسه افزوده	بهادری، مسلم.
شناسه افزوده	شایانفر، نسرين، مترجم.
شناسه افزوده	قریبه، آتوسا.
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ۷۷۲/۷۷۱۱۱ RB
رده بندی دهکی	۶۱۶/۰۷
شماره کتابخانه ملی	۳۲۱۱۳۴

آسیب شناسی پایه رابینز (عمومی) ۲۰۱۳ میرماه

تألیف: Vinay Kumar, Abul K. Abbas, Jan C. Aster

با مقدمه و نظارت: دکتر مسلم بهادری

ترجمه: دکتر نسرين شایانفر - دکتر مریم کدیور - دکتر شیرین طراز جمشیدی - طاهره نعیمی

ویراستار: دکتر آتوسا قریبه

ناشر: انتشارات میرماه

حروفچینی و صفحه آرایي: محمد بهمنی

نوبت و سال انتشار: نخست - ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

لیتوگرافی: بهنورپرداز

چاپ: هادی

صحافی: چاوش

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴-۶۹-۱-۱

بها: ۲۳۹۰۰ تومان

تمامی حقوق قانونی اثر متعلق به انتشارات میرماه است.

تهران: تجریش، دزاشیب، خیابان شهید رضائی، کوی مرتضی عباسی، شماره ۳، واحد ۲

تلفن: ۰۲۱-۲۲۷۲۲۹۰۱ فاکس: ۰۲۱-۲۲۷۱۹۵۲۳

www.mirmah.com

info@mirmah.com

مقدمه استاد

بنام او که همه دانسته‌ها و دانستنیها از اوست

عاقبت شرمنده از دریای نادانی خویش

سالها ره می‌سپارم، پر تلاش در راه علم

اکنون بیش از چهل سال است که از انتشار کتاب آسیب‌شناسی پایه رابینز (Robbin's Basic Pathology) تالیف شادروان استنلی رابینز (Stanly Robbins) که در سال ۱۹۷۰ توسط شرکت ساندرز (Saunders) منتشر شده است می‌گذرد. این کتاب از آن سال بطور مرتب هر چهار سال یکبار توسط آقای پرفسور رابینز و پروفیسور کوتران (تا زمانی که زنده بودند) از دانشگاه هاروارد و اساتید پاتولوژی دیگر از سایر دانشگاه‌های امریکایی تجدید چاپ یا دوباره نویسی می‌گردد. گروه نویسندگان کتاب آسیب‌شناسی پایه از جمله خود شادروان استنلی رابینز این کتاب پایه را در مقابل کتاب بزرگ مرجع دکتر رابینز، پایه آسیب‌شناسی بیماری‌ها (Robbins Pathologic Basis of Disease) بنام (baby Robbins) نام گذاری کردند که آنهم هر چهار سال یکبار با همان گروه نویسندگان تجدید چاپ می‌گردد و بنام (Big Robbins) شهرت دارد. اگر در کتابخانه‌های علوم پزشکی مجلدات یا کتاب‌ها را در طی این چهل سال پیگیری کنیم شاهد تحول و تغییرات عظیمی در این مدت در علم پزشکی و به ویژه در رشته آسیب‌شناسی خواهیم بود. این جانب نیز از همان سال ۱۹۷۱ بطور مرتب به کمک مترجمان مختلف که اکثر پاتولوژیست‌ها، پزشکان جوان و یا دانشجویان علوم پزشکی بوده‌اند شتافته هر دو جلد این کتاب‌ها و متفرعات آنها را در تمام ویرایش‌ها به زبان فارسی برگردانده‌ام (شمار این کتاب‌های فارسی در حال حاضر بالغ بر شصت جلد می‌شود) و توسط مراکز انتشاراتی مختلف در اختیار فراگیران قرار گرفته است.

پاتولوژی‌های رابینز بیشتر برای آموزش این رشته از دانش پزشکی، که در حقیقت استخوان بندی درک مکانیسم و تحول بیماری‌ها و نحوه برخورد علمی با آن است، برای دانشجویان علوم پزشکی و دوره‌های تخصصی تدوین گردیده‌اند. کتاب‌های آسیب‌شناسی رابینز در اکثر دانشکده‌های پزشکی امریکا و بیشتر کشورهای جهان تدریس و در زمره کتاب‌های کلاسک در برنامه‌های آموزش و امتحانات پزشکی قرار دارند. در ایران کتاب آسیب‌شناسی پایه جزو کتب مرجع آسیب‌شناسی در امتحانات جامع پزشکی عمومی کشور بوده، کتاب پایه آسیب‌شناسی رابینز (Big Robbins) جزو کتاب‌های مرجع در امتحانات تخصصی آسیب‌شناسی است.

در کتاب آسیب‌شناسی پایه یا Baby Robbins سعی شده است ضمن آشنا کردن فراگیران با آخرین دست آوردها از ذکر ضایعات نادر و غیر شایع خودداری شود و بیشتر فراگیران را با مسایل روز و بیماری‌های متداول متناسب با برنامه‌های آموزش پزشکی (medical curriculum) که مرتباً تجدید و به روز می‌گردند آشنا نماید.

ما در یکی از دوران شکوفایی تغییرات و تحولات علوم زندگی می‌کنیم. میزان اطلاعات علمی، روز به روز و حتی لحظه به لحظه بطور خارق‌العاده‌ای رو به فزونی است و هر چه هم با سرعت و شتاب برای آشنایی با آنها پیش می‌رویم باز هم هر روز عقب‌تر هستیم. این موضوع در عرصه دانش پزشکی و به ویژه رشته پاتولوژی بیشتر صادق است. روز به روز آشنایی ما با بیماری‌ها بیشتر و مواردی از بیماری‌های تازه کشف و دانسته‌های قبلی درباره امراض تغییر می‌کند و بیشتر باورها عوض می‌شوند. دکتر Stuart Firestein استاد نورو ساینس دانشگاه کلمبیا نیویورک در کتاب مشهور خود بنام نادانی (Ignorance) نشان می‌دهد که ما چقدر در دانسته‌های خود باید تجدید نظر کنیم اومثالی می‌زند و می‌نویسد: من در کتابم بنام The Beleiving Brain که در سال ۲۰۱۱ توسط موسسه تایمز منتشر شد نوشتم مغز

انسان حاوی ۱۰۰ بیلیون نورون است در حالیکه امروز مشخص شده است که مغز متشکل از ۸۰ بیلیون نورون می‌باشد و تعداد سلول‌های گلیال به مراتب کمتر از آن عددی است که در کتب کلاسیک دیده می‌شود. او ادامه می‌دهد حتی اطلاعات ما درباره نقشه چشائی زبان (tongue taste map) که توسط فیزیولوژیست آلمانی بیان شده و بیش از یک قرن به عنوان واقعیت تلقی می‌شد اشتباه است (Nature 26 April 2012 vol 484 : 446/47). این تجدید نظرها ناشی از پیشرفت نحوه تجسس و پژوهش‌ها است که امروزه در بهترین شرایط فناوری انجام می‌گیرد.

در کتابی که پیش رو دارید نویسنده آن که از اعظام استادان پاتولوژی هستند کوشیده‌اند در فصول ابتدایی کتاب در مبحث پاتولوژی ضمن اشاره به اکتشافات نوین در مسائل مولکولی، ژنومیکس و به خصوص شخصی سازی پزشکی (Personalized medicine)، دانشجویان را با بیانی ساده و تصاویر گویا با این نکات تازه آشنا سازند. در بخش اختصاصی کوشش فراوانی برای نشان دادن پیشرفت‌های علمی در بیماری‌های اختصاصی اعضای مختلف به عمل آمده است. در پزشکی امروزه درک پایه‌های مولکولی بیماری‌ها همراه با شناخت ساز و کارهایی که منجر به بیماری می‌شود پزشک دانشمند واسکولار را به نوعی درمان که **targeted therapies** نام گرفته است هدایت می‌کند که بجای استفاده کورکورانه از تأخیر درمانی و ایجاد آزار در سایر عناصر بدن، درمان را فقط متوجه به عضو یا بافت و سازگار با متابولیسم بیمار می‌کند که عنوان شخصی سازی درمان فرد بیمار (personalized medicine) بطور اختصاصی را نوید می‌دهد و به این دلیل نام پزشکی سلولی و مولکولی و با این عبارت این کتاب bench-to-bedside که از اقدامات تازه در خدمات سلامتی تلقی شده است کاری است که کتاب حاضر بخوبی از عهده آن برآمده است.

هنگامی که دوست عزیزم آقای دکتر علی یزدی نژاد به من اطلاع داد که در صدد است چاپ نهم کتاب Robbins Basic Pathology ویراست سال ۲۰۱۳ میلادی را ترجمه و توسط بنگاه مطبوعاتی میرماه چاپ و منتشر کند خوشحال شدم. چون هم دکتر یزدی نژاد را مردی توانا می شناختم و هم موسسه میرماه را از مراکز معتبر نشراتی می دانم. ایشان از من درخواست نمودند که به مترجمین این کتاب کمک نموده تا این ترجمه هر چه صحیح تر و متناسب تر انجام گیرد. بدون کوچکترین چشم داشتی، درخواست ایشان را قبول و از معظم له خواستم بخش های ترجمه شده را با اصل انگلیسی در اختیارم بگذارند. این کار عملی شد و بخش هایی که توسط همکار جوان خانم دکتر شیرین طراز جمشیدی ترجمه شده بود در اختیارم گذاشته شد. مدتی را مطالعه و مقایسه ترجمه و اصل صرف کردم؛ مترجم مسلطی بودند. مشکلات کوچکی وجود داشت اطلاع دادم که برطرف شد و توصیه های لازم را برای بقیه بخش ها ارائه دادم.

دکتر مسلم بهادری

مقدمه مترجمین

بسمه تعالی

ن و القلم و ما یسطرون. علم آسیب‌شناسی یکی از مهم‌ترین شاخه‌های دانش پزشکی است که بسیاری از صاحب‌نظران آن را یکی از اصلی و شالوده علم پزشکی می‌دانند. کتاب "آسیب‌شناسی پایه رابینز" نامی آشنا و یکی از معتبرترین کتب آسیب‌شناسی است که مورد استفاده اساتید، دانشجویان و پزشکان بیشمار در سراسر جهان قرار گرفته و می‌گیرد. کتاب حاضر ترجمه آخرین ویرایش آسیب‌شناسی پایه رابینز سال ۲۰۱۳ است. در چاپ اخیر مباحث متعددی دستخوش تغییرات اساسی شده که نشان از پویابودن علم آسیب‌شناسی به ویژه در زمینه پاتولوژی بیماری‌ها دارد.

امید است ترجمه اخیر برای خوانندگان محترم مفید واقع شود. موجب امتنان خواهد بود تا دانشجویان و دانش‌پژوهان عزیز با انتقادات سازنده خود از طریق ناشر محترم ما را در جریان نواقص احتمالی کار قرار دهند تا انشاءالله در چاپ‌های آینده مورد استفاده قرار دهیم.

از زحمات جناب آقای دکتر مسلم بهادری استاد نام‌آشنای آسیب‌شناسی کشور که ترجمه حاضر تحت نظارت ایشان به انجام رسیده است تشکر نموده، حمایت‌ها و پشتیبانی‌های جناب آقای دکتر علی یزدی نژاد، مدیر محترم انتشارات پزشکی مهرماه را ارج می‌نهمیم.

و من الله توفیق

دکتر شیرین طراز جمشیدی و همکاران

یادداشت ناشر

تألیف کتاب‌های مربوط به رشته پاتولوژی در ایران به زمان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار بازمی‌گردد. یکی از این کتاب‌ها که از تألیفات میرزا ابوالحسن خان تفرشی، دانش آموخته مدرسه دارالفنون و یکی از شاگردان برجسته دکتر تولوزان فرانسوی است به «طب ناصری» شهرت دارد. ظاهر آ میرزا ابوالحسن خان دکتر آن را در سال ۱۲۹۹ ق. (۱۳۴ سال پیش) تألیف نموده و یک سال بعد یعنی در سال ۱۳۰۰ ق. با چاپ سنگی منتشر شده است:

«این کتاب مستطاب پاتولوژی طبی در کارخانه استادالماهر کربلایی محمد حسین در دارالخلافه تهران سمت الطباع یافت و کان ذلک فی التاسع من شهر ربیع الثانی من شهر سنه ۱۳۰۰ من الهجرة المقدسه البویه.»

نویسنده ارجمند این کتاب در ابتدای آن چنین نوشته است:

“پاتولوژی علم به حقیقت امراض و رفتار و اسباب و آثار و علامات و امتیاز اقسام آنها از یکدیگر و انداز و علاج هر یکست. پاتولوژی طبی در امراض داخلی بدن و پاتولوژی جراحی در بیان امراض ظاهری آن است.”

از آن زمان چیزی بیش از یک قرن می‌گذرد. در طی این سال‌ها دانش پاتولوژی در جهان تکامل و گسترشی بسیار یافت و به ویژه در سه دهه اخیر به واسطه ابتداع روش‌های نوین و بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته جایگاه ویژه‌ای را در میان رشته‌های مختلف علوم پزشکی به خود اختصاص داد.

نیک‌بختانه بخش پاتولوژی از زمان تأسیس دانشکده پزشکی دانشگاه تهران همواره از وجود اساتید صاحب‌نام و دانشمندی برخوردار بوده است. لذا بی‌مناسبت نیست اگر باور داریم که امروز نیز سهم بزرگی از سلامت و بهداشت در کشور عزیزمان ایران حاصل مجاهدت‌ها و پایمردی‌های آنان است. رادمدانی چون پروفیسور شارل ابرلین، جناب دکتر مصطفی حبیبی، جناب دکتر کمال‌الدین آرمین، جناب دکتر ضیا شمس‌ا و جناب دکتر مسلم بهادری از زمره این ستارگان درخشانند.

از زمان تأسیس بخش پاتولوژی دانشگاه تهران با پایمردی شادروان دکتر مصطفی حبیبی سنت پسندیده ترجمه آثار برجسته علمی جهان نیز در دستور کار استادان رشته پاتولوژی قرار گرفت و نمونه‌های خوبی از این آثار به زبان پارسی برگردانده شد و مورد توجه پزشکان و دانشجویان قرار گرفت.

کتاب پاتولوژی پایه رابینز نیز از جمله آثاری است که از حدود چهل سال پیش، بعد از آن که برای نخستین بار در آمریکا منتشر شد بارها و بارها به زبان فارسی برگرانده شده و به عنوان اثری در خور توجه و کارآمد نقشی بزرگ در آموزش پاتولوژی در کشور ایفا نموده است. اما ویژگی که این اثر را از نمونه‌های مشابه متمایز می‌سازد نکته‌ای است که دکتر استنلی رابینز در سال ۱۹۷۱ م. در دیپاچه نخستین ویراست این کتاب نگاشته و در چاپ جدید آن به درستی به واقعیت پیوسته است:

.... بیماری‌های بسیار نادر در این کتاب نیامده و بیماری‌ها و اختلالات ناشایع نیز تنها به اختصار مورد بحث قرار گرفته است و مواردی که به طور کامل و مفصل مورد توجه قرار گرفته‌اند، اختلالات و بیماری‌های شایع‌اند.

برگردان حاضر، ترجمه‌ای است رسا و درست از آخرین ویرایش کتاب پاتولوژی پایه عمومی رابینز که با همت و تلاش جمعی از متخصصین محترم پاتولوژی و اساتید دانشگاه‌های معتبر کشور و نظارت استاد ارجمند و فرهیخته جناب دکتر مسلم بهادری به انجام رسیده است. بی‌تردید دیپاچه استاد زینتی است بر کتاب حاضر، از ایشان و تمامی استادان بزرگواری که در تدوین اثر حاضر از یاری و همکاری آنان بهره‌مند بوده‌ام سپاسگزار می‌نمایم. امید است این ترجمه مورد استفاده دانشجویان و دانش‌پژوهان ارجمند پزشکی کشور قرار گرفته و گامی در راه توسعه سلامت در کشور به حساب آید.

دکتر علی یزدی‌نژاد

مدیر مسئول انتشارات میرماه

تجریش - پاییز ۱۳۹۱

فهرست مطالب

فصل ۱ - آسیب سلولی، سازگاری و مرگ سلولی	۱۱
فصل ۲ - التهاب و ترمیم	۴۹
فصل ۳ - اختلالات همودینامیک، ترومبوآمبولی و شوک	۱۰۸
فصل ۴ - بیماری‌های سیستم ایمنی	۱۴۰
فصل ۵ - نئوپلازی	۲۲۲
فصل ۶ - بیماری‌های ژنتیکی و کودکان	۲۹۶
فصل ۷ - بیماری‌های محیطی و تغذیه	۳۶۸
فصل ۸ - آسیب‌شناسی عمومی بیماری‌های عفونی	۴۲۱
واژه‌یاب	۴۴۶